



Strategie prevence kriminality Ministerstva spravedlnosti



Praha, 14. 12. 2023

OBSAH:

1. Úvod	str. 3
2. Východiska strategie	str. 5
3. Prioritní cílové skupiny	str. 30
4. Cíle strategie	str. 31
5. Finanční zajištění	str. 38
6. Závěr	str. 38

1. Úvod

a) Identifikace potřeby tvorby strategie (kontext vzniku, výchozí relevantní strategické dokumenty)

- ◆ Kontrolní závěr Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ) z kontrolní akce 18/20 „Peněžní prostředky státu určené na prevenci kriminality, ve kterém NKÚ doporučil, aby Ministerstvo spravedlnosti (MŠP) vytvořilo resortní strategický dokument prevence kriminality a stanovilo měřitelné cíle, kterých předpokládá dosáhnout. Na kontrolní závěr navazuje usnesení vlády ČR ze dne 30. 9. 2019 č. 670, ve kterém se ukládá ministru spravedlnosti zohlednit výstupy z Kontrolního závěru při tvorbě resortní strategie prevence kriminality.
- ◆ Usnesení ze dne 6. 4. 2022 č. 276 schválila vláda ČR novou Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027. Strategie byla zpracována z podkladů resortů zastoupených v Republikovém výboru pro prevenci kriminality (RVPPK) ve spolupráci se samosprávami. Strategie navazuje na poznatky plynoucí z hodnocení předchozí strategie, určuje priority a cíle v oblasti prevence kriminality a definuje systém prevence kriminality v ČR na úrovni státu i samospráv na další období.
- ◆ Úkol uložený mj. ministru spravedlnosti vyčleňovat v letech 2022 až 2027 ve své rozpočtové kapitole finanční prostředky na plnění resortního programu prevence kriminality, případně na plnění resortních úkolů v problematice prevence kriminality a o vyčleněných prostředcích informovat ministra vnitra.
- ◆ Strategie prevence kriminality platná v době přijetí kontrolního závěru (schválená usnesením vlády ČR ze dne 25. ledna 2016 č. 66 o Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020 [platnost strategie prodloužena usnesením vlády č. 652 ze dne 15. června 2020 do schválení nové Strategie prevence kriminality platné na následující období]), ukládala, aby jednotlivá ministerstva a jim podřízené státní organizace, zejména členové RVPPK, vytvářela v návaznosti na vládní strategii prevence kriminality vlastní resortní strategie prevence kriminality a kriminogenních jevů a zajišťovala jejich realizaci.
- ◆ Usnesení vlády ČR ze dne 6. ledna 2022 č. 9 o Programovém prohlášení vlády České republiky (*Vytvoříme dostatečný finanční a organizační rámec pro prevenci kriminality a sociálně patologických jevů přijetím v roce 2022 nové Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 až 2027*).
- ◆ Implementační plán Strategie prevence kriminality na léta 2022 až 2027 odráží 7 hlavních okruhů.
 - Podpora a rozvoj systému prevence kriminality v ČR
 - Pomoc obětem trestných činů a jejich podpora
 - Práce s pachateli trestné činnosti, prevence recidivy
 - Komplexní a koordinovaný přístup k bezpečnosti v rizikových lokalitách, práce Policie ČR ve vztahu k menšinám

- Situační prevence kriminality a nové přístupy
- Kriminalita páchaná dětmi a na dětech
- Prevence kybernetické kriminality
- ◆ Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023 až 2026 (Opatření č. 6 „Podpora programů pro původce a původkyně násilí prostřednictvím dotačního titulu Rozvoj probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele“).
- ◆ Usnesení vlády ČR ze dne 3. února 2016 č. 79 o Koncepci vězeňství do roku 2025 - zejména strategický cíl č. 13 - Vytvořit komplexní systém propojení penitenciární péče, postpenitenciární péče a programů prevence kriminality, a to na meziresortní a multidisciplinární bázi (s cílem propojovat postupy prevence kriminality, zacházení s odsouzenými a postpenitenciární péči).
- ◆ Usnesení vlády ČR ze dne 11. října 2017 č. 733 o Koncepci rozvoje probace a mediace do roku 2025.
- ◆ Členství Ministerstva spravedlnosti a jeho podřízených organizačních složek v RVPPK - mezirezortního iniciačního, metodického a koordinačního orgánu zřízeného při Ministerstvu vnitra.
- ◆ Národní strategie pro prevenci a snižování škod způsobených závislostním chováním 2019-2027, schválená usnesením vlády ČR č. 329 ze dne 13. května 2019, a související akční plán.
- ◆ Směrnice Rady 2004/80/ES ze dne 29. dubna 2004 o odškodňování obětí trestných činů, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu.
- ◆ Při zpracování byla zohledněna doporučení pro tvorbu strategických dokumentů uvedená v Metodice přípravy veřejných strategií z prosince 2018 (schváleno usnesením vlády ČR ze dne 28. 1. 2019 č. 71).

b) Účel vzniku strategie

- ◆ Ukotvení v rámci trestní politiky resortu Ministerstva spravedlnosti prevenci kriminality, zejména její nerepresivní prostředky, za účelem předcházení trestné činnosti, dalším sociálně patologickým jevům a redukovat příležitosti, především však příčiny opětovného páchaní trestných činů.
- ◆ Působení na pachatele trestné činnosti s cílem snižování úrovně jejich kriminální recidivy a zvyšování pravděpodobnosti jejich náležité resocializace a reintegrace do společnosti.
- ◆ Nastavení priorit preventivní politiky ve vztahu k pachatelům trestných činů včetně nastavení kritérií a indikátorů úspěšnosti za účelem vyhodnocování podporovaných programů.
- ◆ Rozvíjení efektivního systému poskytování služeb obětem trestných činů, podpora jeho rozšiřování včetně nastavení kritérií a indikátorů úspěšnosti za účelem vyhodnocování podporovaných programů.
- ◆ Zohlednění národní strategie na poli protidrogové politiky v resortu spravedlnosti.

- ♦ Podpora oblasti vzdělávání v rámci resortu Ministerstva spravedlnosti a systematické využívání poznatků vědy a výzkumu na poli prevence kriminality.

c) Subjekty podílející se na realizaci resortní strategie

- ♦ Ministerstvo spravedlnosti
- ♦ Probační a mediační služba
- ♦ Vězeňská služba ČR
- ♦ Institut pro kriminologii a sociální prevenci
- ♦ Justiční akademie
- ♦ Neziskové organizace, resp. spolky, ústavy, obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby, nadace a nadační fondy, právnické a fyzické osoby, jejichž hlavním předmětem činnosti je poskytování zejména zdravotních, kulturních, vzdělávacích a sociálních služeb a sociálně právní ochrany dětí.

2. Východiska strategie – popis současného stavu v resortu

V resortu Ministerstva spravedlnosti se na preventivní politice v oblasti kriminality a v oblasti protidrogové prevence aktivně podílejí útvary ministerstva, Probační a mediační služba (PMS), Vězeňská služba ČR (VS ČR), Institut pro kriminologii a sociální prevenci (IKSP) a Justiční akademie (JA). Konkrétní činnosti se odlišují v návaznosti na působnost jednotlivých složek, z tohoto důvodu je dále uveden stručný popis současné situace, tj. přehled aktivit, kterými tyto útvary přispívají k posilování prevence kriminality a protidrogové politiky, resp. které jsou hrazeny z prostředků určených na programy prevence kriminality a protidrogové politiky. Právě na tuto oblast se soustředí resortní strategie prevence kriminality (prevence kriminality v užším pojetí).

Samozřejmě nelze odhlédnout od skutečnosti, že otázka prevence kriminality je výslovně zmíněna i v právních předpisech upravujících činnost jednotlivých resortních složek. Jedná se zejména o:

- ♦ Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, v účinném znění, který v ustanovení § 4 odst. 2 uvádí, že státní zastupitelství se v souladu se svou zákonem stanovenou působností podílí na prevenci kriminality a poskytování pomoci obětem trestné činnosti.
- ♦ Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě, v účinném znění, který v ustanovení § 4 odst. 5 uvádí, že Probační a mediační služba se podílí na prevenci trestné činnosti.
- ♦ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), v účinném znění, otázku prevence kriminality zmiňuje, když v § 1 uvádí, že řízení musí působit k upevnování zákonnosti, k předcházení a zamezování trestné činnosti; v ustanovení § 2 odst. 7 stanovuje, že všechny orgány činné v trestním řízení spolupracují se zájmovými sdruženími občanů a využívají jejich výchovného

působení; v § 3 odst. 1, upravujícím účast zájmových sdružení na trestním řízení, stanoví, že odborové organizace nebo organizace zaměstnavatelů a ostatní občanská sdružení s výjimkou politických stran a politických hnutí, církve, náboženské společnosti a právnické osoby sledující v předmětu své činnosti charitativní účely mohou působit při zamezování a předcházení trestné činnosti způsobem uvedeným v trestním řádu; v § 158 odst. 1 otázku prevence kriminality řeší tím, že zde stanovuje, že policejní orgán je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti.

- ♦ Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), který v § 3 odst. 4 uvádí, že řízení je třeba vést tak, aby působilo k předcházení dalším protiprávním činům.
- ♦ Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, v ustanovení § 2 odst. 1 písm. d) uvádí, že Vězeňská služba prostřednictvím programů zacházení soustavně působí na osoby ve výkonu trestu odnětí svobody a obdobně i na některé skupiny osob ve výkonu vazby s cílem vytvořit předpoklady pro jejich řádný způsob života po propuštění, a v § 2 odst. 1 písm. o) uvádí, že ve spolupráci s Generální inspekcí bezpečnostních sborů se podílí na předcházení a odhalování trestné činnosti příslušníků Vězeňské služby a občanských zaměstnanců zařazených k výkonu práce ve Vězeňské službě spáchané při výkonu služby nebo při plnění pracovních úkolů.

Zejména úloha VS ČR a PMS daná právním řádem má potenciál významně ovlivňovat oblast prevence kriminality, neboť činnost těchto složek je aktivním působením na klienta (pachatele) směřovat k jeho resocializaci – tj. k životu v souladu se společenskými normami. VS ČR tak činí v rámci penitenciární péče poskytované zejména prostřednictvím programů zacházení.

Svou komplexní činností se také PMS podílí na prevenci trestné činnosti, když probací se rozumí organizování a vykonávání dohledu nad obviněným, obžalovaným nebo odsouzeným, kontrola výkonu trestů nespojených s odnětím svobody, včetně uložených povinností a omezení, sledování chování odsouzeného ve zkušební době podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, dále individuální pomoc obviněnému a působení na něj, aby vedl řádný život, vyhověl soudem nebo státním zástupcem uloženým podmínkám, a tím došlo k obnově narušených právních i společenských vztahů.

Rovněž kriminologický výzkum rozvíjený IKSP a poznatky z něj plynoucí jsou všeobecně využitelné v oblasti prevence kriminality.

V neposlední řadě má preventivní charakter též působení státních zástupců (státní zastupitelství se v souladu se svou zákonem stanovenou působností podílí na prevenci kriminality a poskytování pomoci obětem trestné činnosti, státní zástupce je oprávněn k výkonu dozoru v místech, kde je omezována osobní svoboda, což ve smyslu důsledného sledování, zda není porušován zákon, s povinností přijmout příslušné opatření sledující nápravu stavu, pokud porušení zákona státní zástupce zjistil, plní též preventivní funkci), současně orgány činné

v trestním řízení mají postupovat tak, aby trestné činy byly náležitě zjištěny a jejich pachatelé podle zákona spravedlivě potrestáni; řízení přitom musí působit k upevňování zákonnosti, k předcházení a zamezování trestné činnosti, k výchově občanů v duchu důsledného zachovávání zákonů a pravidel občanského soužití i čestného plnění povinností ke státu a společnosti. Vůči mladistvým pachatelům je třeba postupovat v souladu se zásadou restorativní justice a neuplatňovat vůči nim pouze represivní opatření. Řízení je přitom třeba vést tak, aby působilo k předcházení dalším protiprávním činům.

Problematikou práce s oběťmi trestné činnosti se zabývá zejména PMS a MSp v rámci své dotační politiky.

Protidrogová politika je pak podporována finančními prostředky v rámci PMS, VS ČR, IKSP a JA. Podrobnosti jsou uvedeny níže.

Ministerstvo spravedlnosti – výchozí stav

Ministerstvo spravedlnosti disponuje dotačními programy na podporu prevence kriminality podle své působnosti; z prostředků Programu sociální prevence a prevence kriminality jsou aktuálně financovány dotační tituly:

1. Rozvoj probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele
2. Rozvoj probačních a resocializačních programů pro mladistvé delikventy
3. Rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti poskytovaných na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů
4. Program podpory práce s rodinami osob odsouzených k výkonu trestu odnětí svobody

K rozdělení bylo v r. 2023 určeno celkem 19 100 000 Kč (výhled na roky 2024 až 2026 činí na každý rok 17 100 000 Kč).

Dotační tituly vycházejí ze závazného materiálu „Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím na podporu veřejně prospěšných činností (s každoroční aktualizací)“, které vymezují prostor státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím a jeho konkrétní naplnění dotačními programy v kompetenci jednotlivých resortů. Procesní pravidla upravuje pak zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších právních předpisů, a navazující Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím. V r. 2023 probíhal sběr žádostí o dotaci (včetně povinných příloh) výlučně prostřednictvím online formuláře Jednotného dotačního portálu dostupného na internetových stránkách <https://isprofin.mfcr.cz/rispf>. Žádost, která byla prostřednictvím systému vygenerována, bylo nutno zaslat na podatelnu Ministerstva spravedlnosti.

Ministerstvo spravedlnosti tak poskytuje nestátním neziskovým organizacím ze státního rozpočtu dotace na resortní programy sociální prevence a prevence kriminality. Bližší popis v současnosti podporovaných programů včetně rozsahu poskytovaných dotací je uveden níže. Bližší podmínky a procesní otázky související s **poskytováním dotací** jsou uvedeny v „Metodice pro poskytování dotací nestátním neziskovým organizacím ze státního rozpočtu

Ministerstvem spravedlnosti“, která je zveřejněna na webových stránkách ministerstva (dále jen Metodika).

Subjekty žádající o dotace musejí disponovat předchozí akreditací, kterou uděluje MSp (Rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti poskytovaných na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů), či být zapsány v Seznamu probačních programů vedeném MSp (Rozvoj probačních a resocializačních programů pro mladistvé delikventy).

Primární finanční kontrolu vynaložených finančních prostředků a kontrolu nestátních neziskových organizací v této oblasti vykonává ministerstvo, oddělení národních dotací odboru projektového řízení a dotací.

Od roku 2020 došlo k převedení dotačního titulu MSp a souvisejících finančních prostředků vyčleněných ze státního rozpočtu na realizaci Programu protidrogové politiky ve věznicích do dotačního řízení Úřadu vlády ČR.

Přehled současných dotačních titulů MSp:

a) Rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti poskytovaných na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, ve znění pozdějších předpisů

Popis současného stavu:

Dotační titul existuje od roku 2013. Poskytování služeb pro oběti ukládal úkol č. 34 Strategie prevence kriminality na léta 2016-2020 a v současné době ukládá úkol B.9 Implementačního plánu nové Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027.

Tento dotační titul cílí na projekty, jejichž náplní je poskytování služeb obětem trestných činů na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů), ve znění pozdějších předpisů, konkrétně jde o 2 oblasti služeb, a to poskytování právních informací nebo restorativní programy (zahrnující činnosti a procesy usilující o obnovení stavu, který byl narušen v důsledku spáchaného trestného činu, např. mediace, rodinné konference atd.). Dotaci mohou získat pouze subjekty, které mají na poskytování právních informací nebo restorativního programu platnou akreditaci MSp.

Objem finančních prostředků vyčleněných na tento dotační titul byl:

Rok	Alokace	Čerpáno	Počet projektů
2018	12 mil.	9 742 367,93 Kč	20
2019	10 mil.	9 975 672,34 Kč	18
2020	8 mil.	7 960 109,87 Kč	18
2021	9,1 mil.	8 945 201,22 Kč	20
2022	8,8 mil	8 945 201,22 Kč	18
2023	8,8 mil		19

b) Rozvoj probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele

Popis dosavadního stavu:

Tento dotační titul existuje od roku 2017. Je zaměřen na poskytování probačních a resocializačních programů pro dospělé formou specifického a strukturovaného způsobu práce s pachatelem, jemuž byla podle § 48 odst. 4 písm. b), d) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v účinném znění, uložena přiměřená povinnost podrobit se vhodnému programu sociálního výcviku a převýchovy nebo vhodnému programu psychologického poradenství. Jedná se o programy/projekty cílící na úspěšnou resocializaci pachatelů, resp. klientů, jejich začlenění do společnosti, podporu procesů desistence a následné snížení recidivy.

Úkol realizovat dotační program Rozvoj probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele je obsažen v části C.5.2 Implementačního plánu Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027.

Objem finančních prostředků vyčleněných na tento dotační titul byl:

Rok	Alokace	Čerpáno	Počet projektů
2018	4 mil.	2 230 333,90 Kč	7
2019	2,45 mil.	1 956 478,26 Kč	9
2020	2,4 mil.	2 270 523,52 Kč	8
2021	2 mil.	1 877 943,95 Kč	9
2022	2 mil.	1 970 811,86 Kč	10
2023	2 mil.		9

Programy zahrnují aktivity zaměřené na uvědomění si důsledků vlastního kriminálního jednání a jeho dopadu na osoby jím dotčené, přijetí odpovědnosti za spáchaný trestný čin, porozumění příčinám svého protiprávního jednání a rozpoznání jeho spouštěčů, osvojení si způsobu konstruktivního zvládání krizových/rizikových situací, obnovu a udržení pracovních návyků osob po výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „VTOS“) a přijetí způsobů jednání, které vedou k řádnému životu. Do programů mohou být zařazeni dospělí pachatelé trestné činnosti (tedy od 18 let výše), kteří splňují vstupní podmínky poskytovatele programu.

Do programu lze zařadit:

- ♦ pachatele, jemuž byla podle § 48 odst. 4 písm. b), d) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, uložena přiměřená povinnost podrobit se vhodnému programu sociálního výcviku a převýchovy nebo povinnost podrobit se vhodným programům psychologického poradenství,

- ♦ pachatele, jehož účast v programu byla dojednána s probačním úředníkem v rámci podmínek výkonu dohledu a absolvování programu bylo zařazeno do probačního plánu dohledu,
- ♦ pachatele ve výkonu trestu odnětí svobody, jehož účast v programu začne až 3 měsíce před plánovaným podmíněným propuštěním či pevným výstupem z VTOS a bude trvat po dobu nezbytnou pro adaptaci propuštěné osoby na svobodě, přičemž není nutné současné uložení probačního dohledu.

c) Rozvoj probačních a resocializačních programů pro mladistvé delikventy

Popis dosavadního stavu:

Úkol realizovat dotační program Rozvoj probačních a resocializačních programů pro mladistvé delikventy je obsažen v části C.5.1 Implementačního plánu Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027.

Dotační titul existuje od roku 2009. Titul je zaměřen na poskytování probačních programů ve smyslu zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů. Programy svým obsahem reagují na konkrétní potřeby mladistvých v daném regionu a snižují rizika opakování trestné činnosti. Jedná se o programy zahrnující sociální výcvik, rozvoj sociálních dovedností, psychologické poradenství, rozvoj osobnosti, terapeutické programy, činnosti vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační a obecně prospěšné, které vedou k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvých a směřují k tomu, aby se mladiství vyhnuli chování, které by bylo v rozporu se zákonem, a k podpoře jejich vhodného sociálního zázemí a k urovnání vztahů mezi nimi a poškozenými. Probační program musí být schválen ministrem spravedlnosti a zapsán do Seznamu probačních programů vedeného MSp podle § 17 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže.

Objem finančních prostředků vyčleněných na tento dotační titul byl:

Rok	Alokace	Čerpáno	Počet projektů
2018	2 mil.	1 833 206,49 Kč	8
2019	1,95 mil.	1 831 972,86 Kč	9
2020	1,5 mil.	1 436 797,08 Kč	9
2021	1,5 mil.	1 278 916,88 Kč	9
2022	1,5 mil.	1 379 675,82 Kč	7
2023	1,5 mil.		6

Do programu mohou být zařazeni mladiství pachatelé trestné činnosti, kteří v době zařazení nepřekročili devatenáctý rok svého věku, a doplňkově i děti mladší patnácti let:

- ♦ jimž byla podle § 17 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., zákon o soudnictví ve věcech

- mládeže, uložena povinnost podrobit se probačnímu programu
- ♦ jejichž účast v programu je dojednána s PMS na základě dobrovolného souhlasu mladistvého

d) Program podpory práce s rodinami odsouzených k výkonu trestu odnětí svobody

Popis dosavadního stavu:

Úkol realizovat dotační program Rozvoj probačních a resocializačních programů pro mladistvé delikventy je obsažen v části C.5.1 Implementačního plánu Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027.

Dotační titul existuje od roku 2009. Titul je zaměřen na poskytování probačních programů ve smyslu zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů. Programy svým obsahem reagují na konkrétní potřeby mladistvých v daném regionu a snižují rizika opakování trestné činnosti. Jedná se o programy zahrnující sociální výcvik, rozvoj sociálních dovedností, psychologické poradenství, rozvoj osobnosti, terapeutické programy, činnosti vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační a obecně prospěšné, které vedou k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvých a směřují k tomu, aby se mladiství vyhnuli chování, které by bylo v rozporu se zákonem, a k podpoře jejich vhodného sociálního zázemí a k urovnání vztahů mezi nimi a poškozenými. Probační program musí být schválen ministrem spravedlnosti a zapsán do Seznamu probačních programů vedeného MSP podle § 17 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže.

Objem finančních prostředků vyčleněných na tento dotační titul byl:

Rok	Alokace	Čerpáno	Počet projektů
2018	2 mil.	1 833 206,49 Kč	8
2019	1,95 mil.	1 831 972,86 Kč	9
2020	1,5 mil.	1 436 797,08 Kč	9
2021	1,5 mil.	1 278 916,88 Kč	9
2022	1,5 mil.	1 379 675,82 Kč	7
2023	1,5 mil.		6

Do programu mohou být zařazeni mladiství pachatelé trestné činnosti, kteří v době zařazení nepřekročili devatenáctý rok svého věku, a doplňkově i děti mladší patnácti let:

- ♦ jimž byla podle § 17 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., zákon o soudnictví ve věcech mládeže, uložena povinnost podrobit se probačnímu programu
- ♦ jejichž účast v programu je dojednána s PMS na základě dobrovolného souhlasu mladistvého

Činnost PMS je součástí moderní a racionálně rozvíjené trestní politiky ČR. PMS klade důraz na neustálý rozvoj odborné práce s pachateli a oběťmi trestných činů, jenž vychází nejen ze systematické evaluace vlastní činnosti, ale i z externích zdrojů. PMS sleduje nejnovější vývoj na poli probace a mediace, účastní se výzkumů českých i zahraničních institucí a kultivuje mezinárodní partnerství, jež poskytují inspiraci v podobě dobré praxe. Na základě zahraničních zkušeností pak přináší, zejména za využití evropských zdrojů, moderní a efektivní nástroje a metody práce do ČR. PMS svou činností přispívá k prevenci kriminality, minimalizaci rizik jejího opakování, řešení konfliktů vycházejících z trestné činnosti a péči o oběti.

Odborné činnosti Probační a mediační služby:

Probační a mediační služba provádí v přípravném řízení přípravu podkladů pro rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení. Počet nových případů v této činnosti Probační a mediační služby v posledních pěti letech zahrnuje cca 11 % stíhaných osob. Cílem vypracování stanovisek k alternativním trestům a podkladů pro využití odklonů je zjištění podmínek pro jejich uložení a úspěšné vykonání. Mezi alternativní sankce, ke kterým probační úředníci nejčastěji zpracovávají stanoviska, patří trest obecně prospěšných prací a trest domácího vězení. Počty zpracovaných výstupů v rámci zprostředkování řešení konfliktu a vypracování stanovisek k alternativním sankcím se ročně pohybují kolem 8 tisíc.

Další důležitou činností PMS nejen v přípravném řízení jsou **mediace a další restorativní programy**. Mediace je mimosoudní zprostředkování řešení konfliktu, který vznikl v souvislosti s trestným činem. Spočívá v dobrovolném setkání oběti a pachatele za přítomnosti mediátora. Výsledek mediace může být následně zohledněn v rozhodnutí státního zástupce nebo soudu. V roce 2022 proběhlo celkem 833 mediací. Restorativní skupinová konference je jednání, kterého se mimo pachatele a oběti účastní také další osoby. Mohou to být osoby blízké oběti či pachateli, jejich rodinní příslušníci, zákonní zástupci nebo zástupci komunity, kteří byli trestným činem dotčeni. Restorativní skupinovou konferenci řídí facilitátor a jejím cílem je dosažení dialogu mezi účastníky, diskuse nad spáchaným trestným činem a snaha o nápravu způsobené újmy. Restorativní skupinové konference jsou nejčastěji realizovány v případech dětí mladších 15 let a mladistvých. Počet restorativních skupinových konferencí se pohybuje řádově v desítkách případů ročně, v roce 2022 se jednalo o 27 zrealizovaných skupinových konferencí.

Práce s oběťmi trestných činů je nedílnou součástí činností probačních úředníků. Vychází z principů restorativní justice, jejímž cílem je narovnat a obnovit narušené mezilidské vztahy, posílit pocit bezpečí a integrity oběti a vést pachatele k odčinění způsobené újmy. Příjetím zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů došlo k posílení postavení obětí v trestním řízení a k dalšímu rozšíření práce s nimi. Pracovníci PMS poskytují obětem psychosociální podporu a informace týkající se průběhu trestního řízení a možnosti uplatnění nároku na náhradu škody. PMS ročně zahájí spolupráci s 4-5 tisíci oběťmi trestných činů.

Ve vykonávacím řízení provádí PMS kontrolu uložených sankcí, kde počty nových případů za posledních pět let zahrnují cca 20 % odsouzených osob. Nejčastěji kontrolovanými sankcemi

jsou dohled a obecně prospěšné práce. **Dohled** jako sankce nebo opatření je ukládán v případech, kdy je nutná kontrola chování a podpora resocializace odsouzeného. Probační úředník v rámci uloženého dohledu kontroluje plnění podmínek dohledu a uložených přiměřených povinností a omezení uvedených v § 350k odst. 2 trestního řádu a vedení řádného života. V případě porušení podmínek dohledu může soud rozhodnout o přeměně podmíněně odloženého trestu v trest odnětí svobody (u podmíněného odsouzení s dohledem), vykonání zbytku nepodmíněného trestu (v případě podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody) nebo o maření výkonu úředního rozhodnutí (u dohledu nahrazujícího ochranné léčení). Již od vzniku Probační a mediační služby se agenda dohledů pravidelně zvyšuje. Před rokem 2004 se počty uložených dohledů pohybovaly na hranici 4 tisíců případů ročně. V roce 2010 už dosahovaly přibližně 6 tisíců případů. Dnes se již jejich počty pohybují kolem hodnoty 7-8 tisíců dohledů. **Obecně prospěšné práce** jsou jedním z nejčastěji ukládaných alternativních trestů. Jsou ukládány v rozmezí 50–300 hodin u dospělých pachatelů a 50–150 hodin u mladistvých pachatelů. Tento trest musí odsouzený vykonat osobně, bezplatně a ve svém volném čase nejpozději do jednoho roku od nařízení trestu. Typickými příklady prací, které jsou v rámci tohoto trestu vykonávány, jsou: údržba veřejných prostranství, úklid a údržba veřejných budov a komunikací či jiná činnost ve prospěch obcí, státních nebo jiných obecně prospěšných institucí. V roce 2022 byl soudem uložen trest obecně prospěšných prací v celkem 6019 případech. Dalšími kontrolovanými sankcemi jsou **trest domácího vězení**, který spočívá v povinnosti pachatele zdržet se v určeném obydlí v soudem stanoveném čase (v roce 2022 bylo uloženo 65 trestů) nebo **trest zákazu vstupu**, který pachateli zakazuje účast na vymezených sportovních, kulturních či jiných společenských akcích, a to po celou dobu jeho výkonu (v roce 2020 bylo uloženo 16 trestů) a další.

Osvětová činnost Probační a mediační služby

Pracovníci Probační a mediační služby se systematicky a dlouhodobě věnují také primární prevenci kriminality účastí a organizováním osvětových akcí. Pravidelně se účastní diskuzí ve školách a dalších institucích. Dále jsou v jednotlivých lokalitách realizovány osvětové akce pro širokou veřejnost, např. formou besed v místních knihovnách nebo jiných vhodných prostorech nebo veřejných prostranstvích. Probační a mediační služba využívá i příležitosti různých jiných veřejných akcí (např. dnů integrovaného záchranného systému nebo veletrhů sociálních služeb), aby veřejnost seznámila se svojí činností, ale i s tím, jaké důsledky může mít spáchání trestného činu, a tak přispívala k prevenci kriminality.

Specifickou náplň měla veřejná slyšení realizovaná v Písku před zahájením provozu Probačního domu, kdy Probační a mediační služba potřebovala navázat pozitivní vztah s místní komunitou, aby umožnila budoucím klientům Probačního domu úspěšně se začlenit do života právě v lokalitě Písku.

Specifická je také účast na akci Yellow Ribbon Run (Běh se žlutou stužkou), která jedinečným způsobem propojuje Vězeňskou službu a Probační a mediační službu s neziskovým sektorem, samotnými odsouzenými, ale i širokou veřejností.

Pravidelné osvětové akce jsou konány v únoru u příležitosti Dne obětí a v listopadu u příležitosti Týdne restorativní justice.

Preventivní dosah mají i PR aktivity Probační a mediační služby, např. informace o činnosti programových center, Probačního domu nebo o jednotlivých osvětových akcích.

Projektová činnost Probační a mediační služby

Probační a mediační služba realizovala v letech 2016-2020 tři individuální projekty spolufinancované z Operačního programu Zaměstnanost v rámci Evropských strukturálních a investičních fondů: „**Křehká šance II**“ (zaměřený na oblast podmíněného propouštění), „**Na správnou cestu! II**“ (zaměřený na rozvoj multidisciplinárních přístupů při řešení otázek dětí a mladistvých ohrožených kriminalitou, rozvoj resocializačního programu pro mladé násilníky a rozvoj restorativních programů) a „**Proč zrovna já? II**“ (zaměřený na pomoc a podporu obětem trestné činnosti, včetně zvláště zranitelných obětí).

Aktuálně realizuje Probační a mediační služba projekt „**Zpátky do života**“ (2020-2024) spolufinancovaný z programu Spravedlnost Fondů EHP a Norska. Díky tomuto projektu je zajištěn dvouletý provoz programových center, která v pěti lokalitách poskytují probační a resocializační programy pro klienty Probační a mediační služby. Programy jsou zaměřeny např. na řešení násilného chování, na přijetí odpovědnosti za dopady trestného činu, na zvládání rizikových situací atd. Programy jsou určeny jak pro dospělé, tak pro mladistvé pachatele.

V rámci realizace projektu Zpátky do života je také podpořen vznik probačního domu a jeho provoz po dobu 1,5 roku (od konce roku 2022 do dubna 2024). Probační dům má kapacitu 16 osob a slouží podmíněně propouštěným mužům. V prvních měsících po propuštění jim v rámci pobytového resocializačního programu pomáhá s návratem do společnosti a s tím souvisejícími oblastmi (práce, rodina, dluhy apod.). Do září 2023 byl program uložen 25 pachatelům.

Od roku 2024 připravuje Probační a mediační služba realizaci předem definovaného individuálního projektu „**Podpora výkonu alternativního trestu obecně prospěšných prací**“ financovaného z Operačního programu Zaměstnanost plus v rámci výzvy 03-22-004. Projekt podpoří výkon alternativního trestu OPP se zaměřením na zvýšení počtu vykonaných trestů OPP. Podporování budou stávající poskytovatelé, zároveň bude rozšiřován jejich počet. Cíleně budou podporováni klienti Služby s vyšším rizikem selhání pomocí mentoringu při výkonu OPP ze strany terénních pracovníků. Budou podpořeni i klienti, kterým byl alternativní trest OPP uložen, ale s ohledem na jejich speciální potřeby pro ně není možné nalézt vhodné místo pro výkon alternativního trestu.

Využití účelově vázaných prostředků

PMS disponuje účelově vázanými prostředky na prevenci kriminality (Fond sociální prevence a prevence kriminality), účelově vázanými finančními prostředky na protidrogovou politiku (Fond protidrogové politiky) a účelově vázanými peněžními prostředky pro oběti trestných činů podle zákona č. 59/2017 Sb., o použití peněžních prostředků z majtkových trestních sankcí uložených v trestním řízení a o změně některých zákonů.

V oblasti **prevence kriminality** se PMS z povahy své činnosti zaměřuje především na oblast terciální prevence, tedy na přímou práci s pachateli trestné činnosti a na vzdělávání pracovníků. Realizuje a účastní se i osvětových akcí (např. osvětové akce typu Yellow Ribbon Run apod.) se snaží propagovat restorativní principy v trestním řízení a zaměřuje se také na primární prevenci kriminality.

V oblasti **protidrogové politiky** se služba zaměřuje také na terciální prevenci, zejména na podporu motivace pachatelů ke změně chování a jejich integraci do společnosti, vzdělávání svých pracovníků v oblasti problematiky závislostí a podporu mezirezortní spolupráce.

Pomoc obětem trestných činů, jak bylo zmíněno výše, je nabízena v souladu se zákonem o obětech trestných činů na všech střediscích PMS. S využitím prostředků poskytnutých na základě zákona č. 59/2017 Sb., o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení a o změně některých zákonů, jsou při 35 střediscích Probační a mediační služby provozovány poradny pro oběti trestných činů, které na činnost probačních úředníků v práci s oběťmi navazují.

Prioritní oblasti v rámci účelově vyčleněných prostředků na období roku 2023 jsou v souladu se směrnicí Probační a mediační služby č. S3/2020 určeny následovně:

Peněžní prostředky sociální prevence a prevence kriminality

- ◆ Posilování dovedností probačních úředníků a asistentů v práci s pachateli
 - Práce s riziky, hodnocení potřeb pachatele
 - Nástroje práce s klienty, kteří mají obtíže zvládat agresi nebo se chovají násilně
 - Získání a rozšiřování kvalifikace v oblasti poskytování resocializačních programů včetně pobytového resocializačního programu realizovaného v Probačním domě
 - Další specifické výcviky a školení
- ◆ PR akce zaměřené na začlenění pachatelů do společnosti
 - Yellow Ribbon Run
 - Konference tuzemské i zahraniční tematicky se vztahující k činnosti PMS
- ◆ Aktivity terciální prevence realizované s klienty Probačního domu

Peněžní prostředky protidrogové politiky

- ◆ Vzdělávání probačních úředníků a asistentů k práci s klienty zneužívajícími omamné a psychotropní látky (OPL)
- ◆ Konference vztahující se k tématu závislostí
- ◆ Nové možnosti testování na přítomnost OPL v těle
- ◆ Podpora nástrojů práce s klienty zneužívajícími OPL či s klienty s jiným závislostním chováním

Peněžní prostředky pro oběti

- ♦ Aktivita související s poskytováním služeb pro oběti trestných činů
 - Zajištění služeb pro oběti
 - Rozvoj multiresortní spolupráce v soudních okresech a krajích
 - Proškolení specialistů středisek PMS na práci s obětí
- ♦ Restorativní justice
 - Vzdělávání a výcviky
 - Interní kazuistické semináře
- ♦ PR aktivity
- ♦ Opatření na rychlou a efektivní pomoc obětem trestných činů v důsledku závažných událostí zasahujících větší skupinu obyvatel

Čerpání účelově vázaných prostředků sociální prevence a prevence kriminality

Rok	Alokace	Čerpáno	Počet projektů	Poznámka
2018	800 000 Kč	767 187 Kč	x	Prostředky byly čerpány na jednotlivé akce, nebyla vedena jejich evidence v rámci projektů.
2019	800 000 Kč	1 279 869 Kč*	x	Prostředky byly čerpány na jednotlivé akce, nebyla vedena jejich evidence v rámci projektů. * Nejedná se o překročení čerpání, ale využití nevyčerpaných prostředků z předchozích let, které se na konci roku převádí do následujícího roku jako nespotebované výdaje.
2020	550 000 Kč	85 588 Kč	14	
2021	550 000 Kč	464 389 Kč	12	
2022	550 000 Kč	366 900,31 Kč	10	

Čerpání účelově vázaných prostředků protidrogové politiky

Rok	Alokace	Čerpáno	Počet projektů	Poznámka
2018	170 000 Kč	34 714 Kč	x	Prostředky byly čerpány na jednotlivé akce, nebyla vedena jejich evidence v rámci projektů.
2019	170 000 Kč	0	x	
2020	120 000 Kč	0	0	Byl plánován 1 projekt, nerealizoval se z důvodu epidemiologické situace.
2021	120 000 Kč	101 120 Kč	3	
2022	120 000 Kč	199 183 Kč	2	

Čerpání účelově vázaných prostředků pro oběti

Rok	Alokace	Čerpáno	Počet projektů	Poznámka
2018	-	-	-	S ohledem na účinnost zákona č. 59/2017 Sb., o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení nebylo v roce 2018 ještě možné čerpat.
2019	1 077 594 Kč	0	0	Nebylo čerpáno s ohledem na realizaci projektu Proč zrovna já? II financovaného z ESF, který byl zaměřen na pomoc obětem trestných činů.
2020	4 310 062 Kč	1 517 641 Kč	4	
2021	6 138 452 Kč	4 227 245 Kč	4	
2022	6 981 575,35 Kč	4 228 039,57 Kč	5	

Probační a mediační služba nedisponuje žádným dotačním titulem.

Vězeňská služba ČR – výchozí stav

VS ČR má ve svém rozpočtu vyčleněny účelově vázané prostředky na realizaci programů sociální prevence a prevence kriminality. Programy jsou zaměřené na vzdělávání vězeňského personálu, příp. zajištění externích supervizí, a zejména na programy cílené na vězněné osoby. Jednotlivé prioritní oblasti byly Generálním ředitelstvím (GŘ) VS ČR stanovovány pro daný kalendářní rok a vycházejí ze Strategie prevence kriminality v ČR (příp. šlo o kontinuální účel), následně jednotlivé organizační jednotky (tj. vazební vězňovny, vězňovny, Akademie VS ČR, GŘ VS ČR) uplatňují ve stanoveném termínu své dílčí projekty ke stanoveným prioritním oblastem/účelům, včetně jejich odůvodnění. Po posouzení požadavku tzv. garanty (metodici na GŘ VS ČR) jsou schválené či upravené požadavky předloženy ke schválení generálnímu řediteli VS ČR. Tento postup není upraven metodikou či vnitřním předpisem. GŘ VS ČR následně provádí kontrolu nakládání s těmito účelově vázanými prostředky (písemné roční vyhodnocení, kontrola fyzická i kontrola dodržování rozpočtové kázně z odboru ekonomického GŘ VS ČR), kontrola je prováděna též na úrovni dané organizační jednotky.

Z prostředků byly v přechodném období pořizovány např. služby (rekvalifikační kurzy pro odsouzené, extramurální aktivity, kulturní akce) či vybavení potřebné pro specializované a výstupní oddíly - např. prací prášky, žehličky, DVD, automatické pračky, kuchyňské linky, zahradnické potřeby (semena, sazenice, stromky), sportovní vybavení, venkovní prvky pro kondiční cvičení, odborná literatura, potraviny pro vaření apod.

Objem finančních prostředků vyčleněných na prevenci kriminality:

Rok	Alokace	Čerpáno	Počet projektů
2018	9 mil.	9 mil.	178
2019	6 mil.	6 mil.	142
2020	6 mil.	6 mil.	157
2021	5 mil.	5 mil.	158
2022	5 mil.	5 mil.	172
2023	4 mil.		

Prioritní oblasti stanovené VS ČR v rámci programu sociální prevence a prevence kriminality pro rok 2023:

- ♦ prohlubování kontinuální sociální práce (zahrnuje aktivity změřené na sociální práci v době věznění s přesahem do doby po propuštění – např. realizace odborných besed pro odsouzené od externích subjektů s následným navázáním spolupráce, která má přesah do doby po propuštění)

- ♦ prohlubování kvalifikace vězeňského personálu umožňující vysoce odborně diferencované zacházení s odsouzenými (např. sociálně psychologický výcvik, krizová intervence, psychodiagnostika, práce s traumatem)
- ♦ realizace programu přípravy odsouzených na propuštění z výkonu trestu – realizace aktivit programů výstupního zacházení s odsouzenými, kteří nejsou umístěni do výstupního oddílu
- ♦ realizace stávajících a nově standardizovaných programů zacházení cílících na snižování recidivy odsouzených: kognitivně-behaviorální program 3Z (Zastav se, Zamysli se, Změň se), program GREPP zaměřený na práci s pachateli odsouzenými za trestné činy násilí na dětech (týrání dětí, komerční sexuální zneužívání dětí i sexuální zneužívání bez komerčního aspektu), program FEDDO pro odsouzené ženy páchající násilné trestné činy na dětech, dlouhodobý program TP KEMP pro odsouzené, kteří se dopustili násilí a domácího násilí, program pro pachatele trestných činů v souvislosti s řízením motorových vozidel a dopravou PARDON, program pro mladistvé a mladé dospělé do 21 let TP 21 JUNIOR, krátkodobý program ZUŘIVEC pro odsouzené, kteří se dopustili násilí a domácího násilí, ANTIAGRESIVNÍ TRÉNINK pro zvládání konfliktních situací a agresivity, VÝSTUPNÍ ODDÍL – OTEVŘENÁ VĚZNICE zaměřený na posilování protektivních faktorů a na vyšší míru individuálního působení na odsouzené v podmínkách přibližujících výkon trestu odnětí svobody civilnímu životu, program VIT zaměřený na posilování schopnosti empatie a zvyšování odpovědnosti pachatele vůči oběti, program FDGP zaměřený na oddlužení a zvyšování finanční gramotnosti, a projekt Yellow Ribbon Run
- ♦ úhrada nákladů k vydání dokladů totožnosti nesolventním odsouzeným a chovancům
- ♦ zacházení s mladistvými v souladu s Doporučením CM/Rec (2008) 11 (Evropská pravidla pro mladistvé pachatele podléhající sankcím či opatřením)
- ♦ zajištění podmínek výkonu trestního opatření odnětí svobody – např. realizace aktivit programu zacházení, zlepšení prostředí, pořízení vybavení a pomůcek pro vzdělávací aktivity zaměřené na odborné poradenství (např. jak trávit volný čas), na pořízení učebnic, sešitů apod.
- ♦ zajištění činnosti výstupních oddílů včetně zabezpečení odpovídajících podmínek ve výstupních oddílech – na pořízení pomůcek a prostředků pro aktivity programu zacházení, včetně úhrady odborných přednášek pro odsouzené, a na pořízení nezbytného vybavení výstupních oddílů
- ♦ zajištění diferencovaného výkonu trestu ve specializovaných oddílech
- ♦ zajištění externích supervizí pro zaměstnance zajišťující odborné zacházení ve specializovaných oddílech v souladu s interní úpravou VS ČR
- ♦ zajištění rekvalifikačních kurzů pro vězněné osoby, které jsou součástí programů zacházení s odsouzenými cílených na snižování recidivy odsouzených
- ♦ realizace programu zacházení cílenými na snižování recidivy a ostatní projekty a intervence sledující snížení rizika recidivy, které jsou zaměřeny na skupiny odsouzených vybraných podle konkrétních kriminogenních rizik identifikovaných pomocí nástroje SARPO, které však nejsou standardizovaným, příp. terapeutickým programem specializovaného oddílu

V dalším období je potřebné se zaměřit na následující aktivity:

- ♦ podpora finančního vzdělávání vězňených osob a dále provádění individuálního dluhového poradenství ve věznicích
- ♦ podpora a rozvoj programu Otevřené věznice
- ♦ podpora činnosti specializovaných oddílů
- ♦ podpora činnosti výstupních oddílů/ložnic a přípravy na propuštění, včetně zajištění dokladů totožnosti
- ♦ podpora realizace a rozšiřování standardizovaných programů
- ♦ podpora projektu Yellow Ribbon Run směrem k zajištění participace z řad odsouzených

Objem prostředků vyčleněných na program protidrogové politiky VS ČR

Rok	Alokace	Čerpáno	Počet projektů
2018	8 mil.	8 mil.	110
2019	6 mil.	6 mil.	132
2020	5 mil.	5 mil.	143
2021	5 mil.	5 mil.	140
2022	4 mil.	4 mil.	138
2023	3,5 mil.		

Projekty z tohoto programu jsou zaměřené na snižování rizika recidivy u vězňených uživatelů drog, kdy užívání drog (resp. závislost) je považováno za jeden z nejvýznamnějších kriminogenních faktorů. Finanční prostředky jsou dále využívány na vzdělávání vězeňského personálu, příp. zajištění externích supervizí. Z těchto finančních prostředků jsou financovány též programy (intervence), které jsou součástí zdravotních služeb (detoxifikace, substituční léčba, ochranné léčení, adiktologická péče). Dále je podporováno zlepšování podmínek pro poskytování služeb ze strany NNO. Jednotlivé prioritní oblasti byly Generálním ředitelstvím VS ČR stanovovány pro daný kalendářní rok a vycházely z Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027 (před tím z Národní strategie protidrogové politiky na období 2010–2018) a jejích akčních plánů, následně jednotlivé organizační jednotky předkládají ve stanoveném termínu své projekty, kdy je proces obdobný jako v případě programu sociální prevence a prevence kriminality (viz výše v textu).

Z prostředků byly v přechodném období pořizovány např. služby (rekvalifikační kurzy pro odsouzené) či vybavení potřebné pro specializované oddíly, bezdrogové zóny, poradny drogové prevence – ordinace adiktologa, místnosti určené k poskytování služeb NNO atp., tedy např. vybavení terapeutických místností (koberec, židle, nábytek), prostředky pro samoobslužné činnosti (prací prášky, automatická pračka, žehličky, kuchyňská linka, sporák), prostředky pro pracovní činnosti (zahradnické potřeby, nářadí), sportovní vybavení, venkovní prvky kondičního cvičení, odborná literatura, apod.

Prioritní oblasti/účely stanovené VS ČR v rámci programu protidrogové politiky pro rok 2023:

- ♦ zajištění provozu specializovaných oddílů pro soudně nařízené ochranné léčení protitoxikomanické, protialkoholní a patologického hráčství
- ♦ zajištění provozu specializovaných oddílů zajišťujících dobrovolné léčení v souladu s příslušnými předpisy
- ♦ zajištění činnosti bezdrogových zón s terapeutickým zacházením v souladu s příslušnými předpisy
- ♦ zabezpečení optimální funkčnosti poraden drogové prevence v souladu s příslušnými předpisy
- ♦ zajištění poskytování detoxifikace ve věznicích
- ♦ zajištění poskytování substituční léčby ve věznicích
- ♦ zajištění externích supervizí pro zaměstnance poskytující protidrogové služby v rámci specializovaných oddílů v souladu s interní úpravou VS ČR
- ♦ zajištění systémového vzdělávání pracovníků Vězeňské služby pracujících s uživateli drog a prohlubování jejich kvalifikace; včetně účasti na stážích a konferencích
- ♦ zajištění činnosti bezdrogových zón se standardním zacházením v souladu s příslušnými předpisy
- ♦ využívání zvláštní cely, která je součástí krizového odd., pro zklidnění osob, které se nacházejí v krizovém psychickém stavu v souvislosti s užíváním návykových látek
- ♦ zajištění odborné adiktologické péče ve věznicích poskytované adiktology (včetně zřízení a vybavení adiktologických ordinací)
- ♦ zajištění bezplatné distribuce kondomů
- ♦ zajištění rekvalifikačních kurzů pro vězněné uživatele drog, které jsou součástí terapeutických / intervenčních programů realizovaných v rámci specializovaných oddílů (SpO), specializovaných oddílů pro výkon ochranného léčení (SpOOL) nebo bezdrogových zón (BZ)
- ♦ zřizování a vybavení poradenských místností způsobilých k poskytování certifikovaných drogových služeb ve vězení prostřednictvím komunitních (civilních) poradenských a léčebných služeb (NNO)
- ♦ zajištění činnosti nekuřáckých zón a realizace programů odvykání kouření ve vězení

V dalším období je potřebné se zaměřit na následující aktivity:

- ♦ podpora činnosti specializovaných oddílů pro dobrovolné léčení
- ♦ podpora zdravotních služeb pro vězněné uživatele drog (detoxifikace, substituční léčba, ochranné léčení, služby adiktologa, programy harm reduction)
- ♦ podpora poradenských a motivačních programů (poradna drogové prevence, bezdrogová zóna)
- ♦ podpora spolupráce s NNO poskytujícími adiktologické služby
- ♦ podpora realizace a rozšiřování standardizovaných programů (př. program doléčování),
- ♦ podpora programů a intervencí k odvykání kouření

VS ČR nedisponuje žádným dotačním titulem.

Postavení a úkoly Institutu pro kriminologii a sociální prevenci

Institut pro kriminologii a sociální prevenci má ve vztahu k prevenci kriminality specifické úkoly, vyplývající z jeho charakteru a zaměření. Je podle svého Statutu výzkumnou resortní organizací, jejíž hlavní úkol spočívá ve výzkumné, studijní a analytické činnosti v oboru kriminologie, trestního práva, trestní a bezpečnostní politiky. Hlavním cílem jeho činnosti je přispívat výzkumnou, teoretickou, analytickou, publikační a další činností k tvorbě kvalitní legislativy a k formulování trestní a sankční politiky zaměřené na účinnější kontrolu kriminality.

Činnost IKSP proto spočívá ve vytváření a průběžné inovaci validní poznatkové základny k problematice trestné činnosti, sociálně patologických jevů a dalších kriminogenních faktorů, využitelné pro formulaci trestní politiky včetně strategií a programů prevence, a dále ve vyhodnocování realizace těchto strategií a programů, resp. efektivity trestní politiky obecně, s cílem jejich případné modifikace a lepšího zacílení.

IKSP sám nevytváří preventivní programy a přímo nerealizuje preventivní aktivity, ale svou výzkumnou, analytickou a další činností vytváří poznatkovou databázi využitelnou pro formulaci takových programů a projektů jak v prevenci primární, tak i sekundární a terciární, včetně prevence závislostního chování.

IKSP je od ustavení Republikového výboru pro prevenci kriminality (RVPPK) jako poradního orgánu vlády ČR jeho členem jako expertní pracoviště (viz Statut RVPPK schválený usnesením vlády České republiky ze dne 16. listopadu 2016 č. 1007, čl. 3, odst. 3) a jeho výzkumná činnost je pravidelně začleňována do celostátních Strategií prevence kriminality. Jiná výzkumná organizace mezi členy RVPPK zastoupena není a IKSP je jedinou výzkumnou organizací v ČR, systematicky zaměřenou na kriminologický výzkum v oblasti prevence.

Role výzkumné činnosti IKSP v rámci platné Strategie prevence kriminality

V současné době se Ministerstvo spravedlnosti ČR a jeho resortní organizace významně podílejí na realizaci Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027, schválené usnesením vlády ČR č. 276 ze dne 6. 4. 2022.

Strategie prevence kriminality mezi základními principy preventivní politiky výslovně zdůrazňuje význam evidence-based přístupů, tedy prevence kriminality založené na důkazech (statistiky, data, výzkumy, analýzy, monitoring a evaluace). Podtrhuje, že důležitým nástrojem pro rozvoj znalostní preventivní politiky je analytický výzkum, který přináší ověřené kvantitativní i kvalitativní poznatky o kriminalitě a kriminogenních faktorech. Také jeden ze strategických cílů (pomoc obětem trestných činů a jejich podpora) počítá s realizací výzkumů zaměřených na chování a potřeby obětí. Strategie rovněž zdůrazňuje, že výzkumy je třeba realizovat v co nejužší součinnosti s praxí a s tvůrci preventivních politik a pro jejich potřeby, aby bylo zajištěno promítnutí výstupů výzkumů do jejich práce.

Prioritami Strategie prevence kriminality v ČR jsou podpora a rozvoj systému prevence kriminality v ČR, pomoc obětem trestných činů a jejich podpora, práce s pachateli trestné činnosti, prevence recidivy, komplexní a koordinovaný přístup k bezpečnosti v rizikových lokalitách, situační prevence kriminality, kriminalita páchaná dětmi a na dětech a prevence kybernetické kriminality. Tyto hlavní priority rezonují s hlavními směry výzkumné činnosti IKSP, stanovenými ve Střednědobých plánech výzkumné činnosti IKSP.

Konkrétní zaměření výzkumné činnosti IKSP v oblasti prevence kriminality vychází z priorit Strategie, ze začlenění Institutu do resortu spravedlnosti, a z úkolů, které pro IKSP z tohoto začlenění vyplývají. V platné Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027 a v návazném implementačním plánu jsou proto zařazeny výzkumné úkoly, u kterých je IKSP odpovědnou institucí, případně spolupracujícím subjektem.

V rámci stávajícího Střednědobého plánu svých výzkumných úkolů je IKSP odpovědnou institucí u následujících výzkumných úkolů, začleněných do platné Strategie:

- ♦ výzkum pachatelů a obětí domácího a genderově motivovaného násilí v ČR,
- ♦ výzkum uplatňování institutu podmíněného propuštění v aplikační praxi,
- ♦ penologický výzkum přípravy odsouzených na propuštění,
- ♦ výzkum návaznosti penitenciární a postpenitenciární péče o odsouzené uživatele drog,
- ♦ výzkum zabývající se postavením dětí mladších patnácti let v systému soudnictví ve věcech mládeže.

Spolupracujícím subjektem je IKSP zejména při obsahové přípravě a zpracování výsledků výzkumu veřejného mínění zaměřeného na postoje občanů k prevenci kriminality a k bezpečnosti.

I v minulém období IKSP realizoval řadu výzkumů zaměřených na prevenci kriminality. Šlo např. o:

- ♦ výzkum zaměřený na oběti trestné činnosti a zkušenosti obyvatel České republiky s vybranými druhy deliktů ve sledovaném období;
- ♦ výzkum zaměřený na zjišťování názorů a postojů obyvatel na otázky spojené s problematikou kriminality a její prevencí;
- ♦ výzkum recidivy (kriminální historie) nebezpečných pachatelů závažné trestné činnosti;
- ♦ výzkum příčin a podmínek primární trestní recidivy mladistvých;
- ♦ výzkum prezentace kriminality a jejího trestání v médiích;
- ♦ kriminologická analýza hate crime (trestných činů, motivovaných rasovou, národnostní či obdobnou záští);
- ♦ výzkum problematiky seniorů jako obětí i pachatelů trestné činnosti;
- ♦ výzkum zaměřený na identifikaci a posouzení druhů a trendů kriminality páchané prostřednictvím internetu (cyber crime), případně dalších sociálních sítí;
- ♦ výzkum zaměřený na ochranné léčení a zabezpečovací detenci jako nástroje ochrany společnosti před nebezpečnými pachateli.

Výzkum obětí trestné činnosti a výzkum názorů obyvatel na otázky spojené s problematikou kriminality a její prevencí jsou **koncepovány jako kontinuální** a předpokládá se v dohodě s RVPPK a Ministerstvem vnitra jejich periodické opakování na základě vypracované a ověřené metodologie. Z toho důvodu jsou také obsaženy i v připravovaném Střednědobém plánu výzkumné činnosti Institutu pro kriminologii a sociální prevenci na období 2024-2027.

Výsledky výzkumů jsou předávány všem relevantním uživatelům, zapojeným do preventivních aktivit a jsou publikovány ve formě studií dostupných odborné i laické veřejnosti on-line na webových stránkách IKSP. Kromě toho jsou předávány uživatelům formou prezentací na jednáních Republikového výboru pro prevenci kriminality, na odborných seminářích a konferencích pořádaných IKSP i dalšími subjekty, ve formě článků v odborných periodikách atd.

Uživateli výzkumů IKSP jsou především organizace a instituce resortu spravedlnosti (Ministerstvo spravedlnosti ČR, justiční orgány, Vězeňská služba, Probační a mediální služba, Justiční akademie, nevládní neziskové organizace a další), dále resort vnitra, útvary Policie ČR, dále Policejní akademie ČR a meziresortní orgány, zejména Republikový výbor pro prevenci kriminality a jeho prostřednictvím orgány státní správy a samosprávy na krajské a obecní úrovni, podílející se na realizaci Strategie prevence kriminality, další poradní orgány vlády a také resorty školství, mládeže a tělovýchovy a práce a sociálních věcí. Výsledky výzkumů jsou k dispozici Parlamentu ČR a Úřadu vlády ČR.

Na základě výzkumných poznatků je možné zejména korigovat programy zacházení a prevence kriminality na republikové, regionální i lokální úrovni, programy terciární prevence, a případně též umožňovat korekci a vyšší efektivitu mediální politiky s cílem zprostředkování reálnějšího pohledu na kriminalitu a trestní politiku.

Hodnocení plnění výzkumných úkolů, resp. jejich výsledků, probíhá na více úrovních od interního hodnocení v IKSP až po hodnocení na úrovni zřizovatele a poskytovatelů institucionálních a účelových prostředků.

Působnost IKSP v oblasti protidrogové politiky a prevence závislostního chování

Trestná činnost související s užíváním návykových látek a její pachatelé jsou dlouhodobě a kontinuálně předmětem výzkumné činnosti IKSP. Zástupce IKSP je od roku 2006 členem pracovní skupiny Data trestněprávního sektoru, působící při Národním monitorovacím středisku pro drogy a závislosti, jež je jako součást Odboru protidrogové politiky Úřadu vlády ČR odborným výkonným, metodickým a koordinačním pracovištěm pro sběr, analýzu, interpretaci a distribuci dat o drogách a závislostech v ČR.

Základním strategickým dokumentem v oblasti protidrogové politiky v České republice je aktuálně **Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027**. Tento dokument navazuje na Národní strategii protidrogové politiky na období 2010–2018. Mezi priority stávající Národní strategie patří „posílení prevence a zvýšení informovanosti“, přičemž jedním z cílů v této oblasti je „*Zvýšení informovanosti (zdravotní a právní gramotnosti) veřejnosti v oblasti vzniku, negativních dopadů a rizik užívání návykových látek (legální, nelegální návykové látky, psychoaktivní léčivé přípravky)*“.

a závislostního chování. “ Jednu ze čtyř oblastí, v nichž se její priority mají naplňovat, označuje Národní strategie jako „Monitoring, informace, výzkum, evaluace“.

Zaměření výzkumné činnosti IKSP v rámci platné Národní strategie protidrogové politiky

Aktuální Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027 byla schválena v posledním roce realizace Střednědobého plánu výzkumné činnosti IKSP na období 2016-2019. Již realizované výzkumné úkoly IKSP v oblasti protidrogové politiky proto byly součástí plnění předchozí Národní strategie 2010-2018, konkrétně jejího Akčního plánu na roky 2016-2018. Jednalo se o tyto úkoly:

- realizovat projekt na téma sekundární drogové kriminality v ČR s následnou implementací do systému sběru trestněprávních dat v rámci Policie ČR
- realizovat kriminologickou analýzu pravomocných soudních rozhodnutí v trestních věcech souvisejících s prodejem technologií a potřeb pro pěstování rostlin pod umělým osvětlením, tzv. „growshopů“ (úkol realizovaný na základě iniciativy Národní protidrogové centrály SKPV PČR)

Oba úkoly byly splněny do konce roku 2019. Hlavním výsledkem výzkumu možností sběru a vykazování dat o sekundární drogové kriminalitě je metodika evidence těchto údajů, která byla v roce 2019 certifikována Policejním prezidiem ČR. Analýza postihu provozování tzv. growshopů je využívána jako metodické vodítko pro postup policejních orgánů v těchto věcech. Poznatky z obou výzkumů mohou být využity v oblasti prevence a kontroly primární i sekundární drogové kriminality, potažmo prevence závislostního chování.

V rámci Střednědobého plánu výzkumné činnosti IKSP na období 2016-2019 byl kromě toho řešen a úspěšně dokončen i výzkumný úkol Zacházení s uživateli drog ve vězení, zaměřený na účinnost vězeňských terapeutických programů pro uživatele drog ve výkonu trestu odnětí svobody. Řešení tohoto úkolu a následná implementace jeho výsledků do praxe rovněž přispěly k naplňování úkolu Ministerstva spravedlnosti z aktuální Národní strategie 2019-2027, resp. jejího prvního Akčního plánu na období 2019-2021, a sice „Vytvořit podmínky pro realizaci adiktologických programů ve věznicích a detenčních ústavech“ (aktivita 2.49). K plnění dalšího úkolu Ministerstva spravedlnosti z Akčního plánu 2019-2021 (aktivita 2.51) „Podporovat a koordinovat systémové projekty provazující penitenciární péči s postpenitenciární péčí o osoby s adiktologickou poruchou“ přispěl IKSP zahájením řešení výzkumného úkolu „Návaznost penitenciární a postpenitenciární péče o odsouzené uživatele drog“, zařazeného do Střednědobého plánu výzkumné činnosti IKSP na období 2020-2023.

Akční plán 2019-2021 dále obsahoval výslovně pro IKSP následující úkoly:

- ♦ průběžně monitorovat a analyzovat současnou situaci v oblasti trhu s nelegálními návykovými látkami (aktivita 3.2.4). IKSP trendy v oblasti drogové kriminality sleduje dlouhodobě a kontinuálně, ať již v rámci specificky zaměřených výzkumných úkolů, nebo jako součást každoročně zpracovávané analýzy trendů kriminality v ČR;

- ♦ vytvořit metodiku na zjišťování míry a struktury sekundární drogové kriminality v ČR (aktivita 3.4) Úkol byl po věcné stránce splněn – viz výše –IKSP proto aktuálně usiluje o prosazení náležité implementace certifikované metodiky do praxe Policie ČR.

Na plnění cílů aktuálního Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025 se IKSP v současnosti s využitím svých výzkumných poznatků podílí formou přípravy podkladů či připomínek pro materiály, jež mají uvedené cíle naplnit – právní úprava tzv. psychomodulačních látek (aktivita 2.11), či dekriminlizace, resp. depenalizace společensky málo nebezpečných forem nakládání s kontrolovanými návykovými látkami (aktivita 2.13).

Postavení IKSP a zaměření jeho výzkumné činnosti v rámci Strategie prevence kriminality Ministerstva spravedlnosti

IKSP plní a nadále bude plnit úlohu odborného pracoviště, jehož úkolem je prostřednictvím výzkumné činnosti získávat, shromažďovat a předávat poznatky týkající se kriminality, s ní souvisejících jevů a možností její prevence, a současně se věnovat evaluaci přijatých a uplatňovaných opatření v oblasti trestní politiky, penologie atd. Tato výzkumná činnost je určena především pro potřeby uživatelů z resortu Ministerstva spravedlnosti. Její výstupy jsou ale využitelné významně širším okruhem uživatelů, vyjádřeným zhruba ve složení Republikového výboru pro prevenci kriminality, který ale následně zahrnuje i instituce působící v oblasti sociální práce, akademickou sféru a nevládní organizace zapojené do preventivních aktivit. V tomto ohledu role IKSP přesahuje a bude přesahovat rámec resortu spravedlnosti.

Realizace schválených výzkumných úkolů je financována z rozpočtu IKSP s tím, že část prostředků je poskytována rovněž formou tzv. institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací v rámci Programu bezpečnostního výzkumu. Tyto institucionální prostředky poskytuje IKSP na základě hodnocení výsledků Ministerstvo vnitra ČR jako garant Programu bezpečnostního výzkumu. IKSP se rovněž může ucházet o účelovou podporu některých výzkumných úkolů ze státních programů podpory výzkumu, vývoje a inovací. V období 2016-2019 byly touto formou v rámci Programu bezpečnostního výzkumu ČR v letech 2015-2022 podpořeny výzkumy *Možnosti měření sekundární drogové kriminality a Ochranné léčení a zabezpečovací detence jako nástroje ochrany společnosti před nebezpečnými pachateli*. V letech 2020-2023 byl s podporou Technologické agentury ČR řešen výzkumný úkol *Faktory recidivy a proces ukončování kriminální kariéry v kontextu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody*, jehož řešitelem je Sociologický ústav AV a spoluřešiteli IKSP a Psychologický ústav AV. Z finančního mechanismu Norských fondů byl podpořen výzkum *pachatelů a obětí domácího a genderově podmíněného násilí v ČR*. IKSP se nepodílí na financování preventivních aktivit jiných subjektů.

Specifická podpora, kterou IKSP dostává prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti v roční výši 50.000 Kč na program prevence kriminality a 50.000 Kč na program protidrogové politiky, je využívána především na částečné pokrytí nákladů za účast na domácích a mezinárodních konferencích k problematice prevence kriminality či závislostního chování, kde jsou pracovníky IKSP prezentovány výsledky relevantních výzkumů IKSP a zároveň dochází

k výměně poznatků a zkušeností s obdobně zaměřenými zahraničními partnery, což umožňuje využívat při plnění úkolů IKSP aktuální vědecké i praktické poznatky ze zahraničí, jež mohou být pro ČR inspirací.

V současné době dokončuje IKSP výzkumné projekty, zařazené do Střednědobého plánu výzkumných úkolů na léta 2020–2023, které jsou obsaženy rovněž ve Strategii prevence kriminality v ČR na léta 2022-2027. Jedná se o následující výzkumné úkoly:

- ♦ Institut podmíněného propuštění v aplikační praxi,
- ♦ Penologický výzkum přípravy odsouzených na propuštění,
- ♦ Návaznost penitenciární a postpenitenciární péče o odsouzené uživatele drog,
- ♦ Výzkum obětí trestné činnosti,
- ♦ Výzkum postavení dětí mladších patnácti let v systému soudnictví ve věcech mládeže.

Uvedené úkoly zpravidla zahrnují vyhodnocení opatření a výsledků v dané oblasti. Pokud jde o výzkum obětí trestné činnosti (viktimologický výzkum) a výzkum názorů veřejnosti na vybrané otázky trestní politiky a prevence, jedná se o pokračování kontinuálních úkolů, uvedených v předchozí části materiálu.

Návrh nového střednědobého plánu výzkumných úkolů IKSP na období let 2024–2028 počítá s několika klíčovými tematickými oblastmi výzkumu, formulovanými tak, aby výsledky výzkumné činnosti reagovaly na požadavky, vycházející z potřeb vytváření a případných úprav trestní politiky včetně prevence a vězeňství. V tomto smyslu je příprava konkrétních výzkumných úkolů konzultována s hlavními uživateli z resortu spravedlnosti, tj. s ministerstvem, soudy a státními zastupitelstvími, Probační a mediační službou a Vězeňskou službou ČR. Návrh plánu kromě toho bere v úvahu úkoly a cíle základních koncepčních dokumentů v resortu Ministerstva spravedlnosti, tj. platné *Koncepce vězeňství do roku 2025* a *Koncepce rozvoje probace a mediace do roku 2025*.

Obsahovými prioritami, resp. **klíčovými tematickými okruhy výzkumu** na toto další období jsou:

- ♦ Možnosti snižování kriminální recidivy a vězeňské populace
- ♦ Vyhodnocování účinnosti intervencí v oblasti trestní justice
- ♦ Viktimologický výzkum
- ♦ Kontinuální monitoring a analýza vývoje kriminality a sankční politiky
- ♦ Vnímání trestní politiky, kriminality a její prevence

Tyto priority výzkumu navazují na úkoly a cíle celostátní Strategie prevence kriminality (a také národní prevence závislostního chování), která reflektuje oblasti primární, sekundární i terciární prevence a resort spravedlnosti tak může k jejich pokrytí prostřednictvím výsledků výzkumné činnosti IKSP alespoň částečně přispět.

Uvedené klíčové tematické okruhy by měly být v dalším období naplněny prostřednictvím **konkrétních hlavních výzkumných úkolů**, u nichž existuje významný potenciál k využití

v oblasti prevence kriminality a závislostního chování. Mezi navrhovaná témata jednotlivých výzkumných úkolů patří role probace v procesu ukončování kriminální kariéry, využívání majetkových trestních sankcí a peněžitého trestu, účinnost probačních a resocializačních programů, ukládání a výkon zabezpečovací detence, specifické aspekty výkonu trestu odnětí svobody u trvale pracovně nezařaditelných odsouzených, aktuální formy kyberkriminality, viktimologický výzkum a problematika viktimizace v sociálně vyloučených lokalitách, zjišťování názorů a postojů obyvatel na otázky spojené s kriminalitou a její prevencí, prezentace trestů a trestání v médiích a též penologická problematika.

Hodnocení projektů a výsledků

Odborná úroveň projektů, průběh a výsledky jejich řešení budou pravidelně hodnoceny interní Oponentní radou IKSP a externí Vědeckou radou IKSP. O výsledcích výzkumné práce bude Ministerstvo spravedlnosti pravidelně informováno formou ročních zpráv o stavu plnění výzkumných úkolů a formou průběžných výstupů, ve zprávách o plnění Akčních plánů ke Strategii prevence a v rámci Zprávy o činnosti IKSP, která je každoročně předkládána Ministerstvu spravedlnosti po jejím posouzení Vědeckou radou IKSP. Činnost IKSP podléhá periodickému hodnocení ze strany zřizovatele (Ministerstvo spravedlnosti) i poskytovatele institucionálních prostředků na podporu výzkumné činnosti (Ministerstvo vnitra).

Publikace výsledků

U většiny úkolů se počítá nejen s publikací monografií shrnujících výsledky výzkumu (mj. v plném znění volně ke stažení na webových stránkách IKSP), ale i s publikací průběžných výsledků pro využití poznatků v praxi. Tradiční formou prezentace poznatků budou semináře IKSP pořádané pro odbornou veřejnost. Počítá se také s předáváním poznatků ve spolupráci s Justiční akademií a Akademií Vězeňské služby ČR a akademickými pracovišti. Dalším významným přenosem výsledků výzkumu do praxe bude i nadále zapojení pracovníků IKSP do pracovních skupin, komisí či odborných platforem Ministerstva spravedlnosti, Probační a mediační služby, Vězeňské služby ČR, Ministerstva vnitra či úřadu vlády.

Justiční akademie – výchozí stav

Justiční akademie dlouhodobě čerpá přidělené finanční prostředky z Programu sociální prevence a prevence kriminality a Programu protidrogové politiky. Prostředky této vzdělávací instituce jsou pak využívány k poskytování dobrovolných vzdělávacích akcí v oblasti trestního soudnictví, určených primárně trestním soudcům, státním zástupcům, ale i justičním a právním čekatelům, asistentům soudců a státních zástupců (např. na hrazení nákladů na příjezd zahraničních lektorů na semináře, příp. na tlumočení, organizaci zahraničních studijních cest soudců a státních zástupců). Justiční akademie často spolupracuje se zástupci různých neziskových organizací, asociací, intervenčními centry atd.

Každoročně je vyhotovována informace o čerpání finančních prostředků z těchto programů na jednotlivé aktivity za uplynulý rok. Své poznatky předává Justiční akademie na svých seminářích širšímu publiku (soudcům, státním zástupcům, čekatelům, asistentům atd.).

Objem finančních prostředků vyčleněných na prevenci kriminality:

Rok	Alokace programu Sociální prevence a prevence kriminality	Čerpáno	Alokace programu Protidrogová politika	Čerpáno
2018	545 000 Kč		295 000 Kč	
2019	545 000 Kč		295 000 Kč	
2020	545 000 Kč	45 060 Kč	295 000 Kč	1 960 Kč
2021	245 000 Kč	42 990 Kč.	295 000 Kč	
2022	545 000 Kč	82 320 Kč	295 000 Kč	430 504 Kč

Komentář k letům 2021 a 2022:

Rok 2021

Justiční akademie z programu prevence kriminality v roce 2021 uhradila odbornou stáž u Eurojustu pro státního zástupce (termín: 3. 10. – 30. 10. 2021, Mgr. Gargulák, částka 42 990 Kč)

Rok 2022

Stáže u Eurojustu pro státní zástupce:

2. – 27. 5. 2022, Mgr. Monika Vernerová, 41 130 Kč

5. 6. – 2. 7. 2022, Mgr. Eva Mrózek, 41 190 Kč

Eurojust je agenturou zaměřenou primárně na napomáhání a koordinaci mezinárodní justiční spolupráce, vykonává současně řadu aktivit, které jsou edukačního a analytického charakteru. Tyto mají za cíl v konečném důsledku zefektivnit vyšetřování závažné trestné činnosti, a tedy z hlediska generální prevence předcházet páchání trestné činnosti.

Lze kupříkladu zmínit činnost pracovních skupin (speciálních týmů) Eurojustu a to zejména Skupiny pro práva obětí trestných činů, Skupiny pro kybernetickou kriminalitu či Skupiny pro nezákonné obchodování (s narkotiky, anaboliky, lidmi, zbraněmi atd..).

V souvislosti s drogovou kriminalitou je pak nutné doplnit, že z hlediska nápadu případů v Eurojustu, jde o jednu z nejčastějších. Eurojust tak disponuje řadou zkušeností. Vyšetřování kyberkriminality a dalších závažných forem trestné činnosti přitom vyžaduje zevrubné znalosti. Zkušenosti zahraničních kolegů jsou cenným zdrojem informací pro zástupce českých orgánů. Eurojust tak nabízí jedinečnou příležitost tyto poznatky přímo získávat ze zahraničí.

Je samozřejmě nezbytné, aby o těchto aktivitách Eurojustu byli obeznámeni státní zástupci zodpovědní za řádné a zákonně vedené trestní řízení. Stáže zprostředkované Justiční akademií jsou tak nezastupitelnou příležitostí pro šíření povědomí o roli Eurojustu v této oblasti.

Seminář **Dohoda o vině a trestu** konaný ve spolupráci s NSZ a USA, který se uskutečnil dne 15. 9. 2022 v Praze. Semináře se zúčastnilo 80 státních zástupců. Seminář se zaměřil na předání zkušeností zástupců USA s tímto institutem. S jeho zákonnými podmínkami a dalšími podrobnostmi ve vztahu k možnosti využití tohoto institutu. Seminář se zaměřil také na využívání alternativních trestů, využití krátkodobého trestu odnětí svobody do 1 měsíce a řadě dalších témat. Seminář byl simultánně tlumočen – náklady byly hrazeny z programu ve výši 42 550 Kč.

Z Programu protidrogové politiky byla hrazena **zahraniční pracovní cesta do Spojených států amerických**, která proběhla ve dnech 21. – 30. 10. 2022 s účastí zástupců z Nejvyššího soudu (JUDr. Tomáš Durdík, JUDr. František Púry, Ph.D., JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph. D.), Nejvyššího státního zastupitelství (Mgr. Tomáš Foldyna) a zástupkyně Justiční akademie (Mgr. Jana Zapletalová Koláčková). Pracovní cesta byla zaměřena na téma problem-solving justice - přístup, který soudní rozhodování z polohy vyřizování soudních případů posunuje do polohy, kdy soud aktivně přispívá k řešení problémů, který člověka k soudu přivedl. Právě v anglosaském justičním prostředí je známa řada druhů problem-solving soudů: Domestic Violence Courts, Drug Treatment Courts, Mental Health Courts, Sex Offense Courts, Youthful Offender Domestic Violence Courts and Community Courts. Oproti klasickým soudům využívají problem-solving soudy intenzivní soudní monitorování, koordinaci s externími službami včetně evidence-based intervenčních programů, odstraňování bariér mezi soudy a zvýšenou komunikaci se zúčastněnými stranami k tomu, aby efektivně řešily patologické aspekty života účastníků soudního řízení (závislosti, bezdomovectví, sklon k násilí a agresivitě, nedostačující rodičovské kompetence), které je k soudu přivedly. Tím přispívají k větší bezpečnosti ve společnosti.

Obsahová část cesty byla připravena ve spolupráci s newyorským Office for Justice Initiatives. V rámci zahraniční pracovní cesty účastníci navštívili NY County Family Court, kde byli seznámeni s rozsahem agendy opatrovnických soudců, dále NY County Criminal Court, Brooklyn Treatment Court (specializovaná část Kings County Supreme Court) - soudem monitorovaný program pro osoby obviněné ze spáchání drogového deliktu, které zároveň trpí závislostí na drogách, a následně Bronx Domestic Violence Court, který je postaven na úzké synergii soudu a poskytovatelů odborné pomoci jak pro oběti, tak pro pachatele domácího násilí. Soud je specializován na řešení trestněprávních i rodinněprávních řízení s aspekty domácího násilí a celý jeho koncept vychází z viktimologického pohledu na tuto problematiku. Problem-solving justice se jeví být funkčním řešením mnoha celospolečenských problémů a bylo by vhodné problematiku představovat širšímu publiku a otevřít diskusi nad možným zřízením těchto specializovaných soudů v ČR.

Náklady na zahraniční pracovní cestu byly hrazeny z Programu protidrogové politiky v celkové výši 430 504 Kč.

3. Prioritní cílové skupiny strategie

- ♦ oběti trestné činnosti,

- ♦ pachatelé,
- ♦ rodiny a další blízké osoby obětí a pachatelů,
- ♦ veřejnost.

4. Cíle strategie a opatření v rámci koncepce Ministerstva spravedlnosti

- ♦ Prevence kriminality jako součást trestní politiky má v resortu Ministerstva spravedlnosti dlouholetou tradici už od doby, kdy se prevence kriminality začala systematicky formovat jako součást státní politiky.
- ♦ Základním cílem podpory prevence kriminality v resortu Ministerstva spravedlnosti je (prostřednictvím nerepresivních opatření směřujících k předcházení páchaní trestné činnosti a snižování obav z ní) systémová, organizační a finanční podpora preventivních přístupů ke kriminalitě s cílem snížení míry recidivy trestné činnosti, podpora předcházení viktimizace a aktivní působení na celkovou bezpečnost společnosti, podpora restorativní justice a současně snižování společenských nákladů vyplývajících z trestné činnosti.
- ♦ Při čerpání prostředků určených na plnění resortních programů prevence kriminality se dodržují zásady finanční kontroly.
- ♦ Primární finanční kontrolu vynaložených finančních prostředků a kontrolu nestátních neziskových organizací vykonává MSp prostřednictvím odboru projektového řízení a dotací (OPŘD).
- ♦ Prostředky přidělené k podpoře prevence kriminality mohou být využity pouze v souladu s účelem, který sleduje Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022-2027 (<https://www.mvcr.cz/clanek/nova-strategie-prevence-kriminality-v-cr-na-leta-2022-2027-byla-schvalena-vladou.aspx>).
- ♦ Subjekty podílející se na realizaci strategie z resortu MSp žádají o přidělení prostředků na podporu prevence kriminality. Žádost musí být odůvodněna s uvedením očekávaných přínosů, měřitelných cílů, kritérií jejich naplňování a harmonogramu realizace.
- ♦ Přidělené prostředky nenahrazují běžný rozpočet. V případě VS ČR a PMS musí být přidělené prostředky z rozhodující části prokazatelně využity bezprostředně na aktivity klientů, přitom by se nemělo jednat o plnění běžných zákonných úkolů, příp. aktivity sloužící k osobnímu růstu členů personálu. V případě IKSP a JA musí mít čerpání přímou spojitost s prevencí kriminality a využití prostředků se prokazatelně projeví v další činnosti.

Strategické cíle koncepce (SC):

- ♦ Strategické cíle resortu navazují na Strategii prevence kriminality na léta 2022-2027. Stanovené strategické cíle jsou naplňovány plněním specifických cílů.

- ♦ Indikátory musí vycházet z jednotlivých strategických cílů a vždy je uvedou jednotlivé subjekty podílející se na realizaci strategie v žádosti o přidělení prostředků na další rok. K žádosti připojí návrh ročního implementačního plánu.

Seznam strategických cílů (SC):

SC 1	Dobře nastavený systém prevence kriminality a protidrogové politiky založený na spolupráci organizačních složek a poznatcích plynoucích z výzkumné činnosti.
SC 2	Efektivní programy a aktivity zaměřené na práci s mladistvými a dospělými pachateli trestné činnosti a jejich rodinami.
SC 3	Účinná pomoc obětem trestné činnosti.
SC 4	Účinná protidrogová politika.
SC 5	Podpora výzkumné činnosti a posilování spolupráce s dalšími subjekty v oblasti prevence kriminality a protidrogové politiky.

Strategické cíle jsou naplňovány plněním specifických cílů.

SC 1: Nastavení provázaného funkčního systému prevence kriminality a systému protidrogové politiky založeného na spolupráci organizačních složek a poznatcích plynoucích z výzkumné činnosti.

Dobře nastavený systém sociální prevence a prevence kriminality a prevence protidrogové politiky a zajištění jeho efektivního fungování je předpokladem dobré správy v oblasti preventivních aktivit resortu. K řádnému fungování tohoto systému musejí přispívat všechny dotčené subjekty dle své působnosti. Je nezbytné zajistit pravidelné předávání poznatků a zkušeností s vyhodnocováním aktivit, využívat poznatky souvisejících výzkumů, provádět pravidelnou kontrolní činnost nad vynaloženými prostředky a v případě potřeby zajistit pravidelnou aktualizaci potřeb resortu. Vynakládání prostředků na sociální prevenci a prevenci kriminality a protidrogovou politiku podléhá standardní finanční kontrole.

Seznam specifických cílů v rámci SC 1:

- 1.1. Pravidelná evaluace fungování systému a spolupráce dotčených útvarů.
- 1.2. Prohlubování vzdělávání zaměstnanců resortu v oblasti prevence kriminality a protidrogové politiky.
- 1.3. Efektivní výkon kontrolní činnosti.

Specifický cíl 1.1. Pravidelná evaluace fungování systému a spolupráce dotčených útvarů.

Seznam opatření:

1.1.1. Vyhodnocení poskytované podpory prostřednictvím plnění opatření, cílů stanovených touto strategií, indikátorů, vyhodnocení stavu spolupráce za toto období a zohlednění výsledků výzkumných aktivit, včetně vyhodnocení plnění resortních priorit.

Gestor: MSp, **spolugestor:** VS ČR, PMS, IKSP, JA; **indikátor:** zpracovaná souhrnná zpráva předkládaná ministru spravedlnosti ke schválení; **termín:** do 31. 8. následujícího kalendářního roku.

1.1.2. V případě výskytu nových rizik či hrozeb ve společnosti aktualizovat stanovené prioritní oblasti.

Gestor: MSp, VS ČR, PMS, IKSP, JA; **indikátor:** aktualizace příslušné části strategie na základě vyhodnocení poznatků; **termín:** do 31. 8. následujícího kalendářního roku.

1.1.3. Zajištění jednotných nediskriminačních podmínek pro vstup NNO do vězeňských zařízení pro účely realizace dotačních programů MSp.

Gestor: MSp, VS ČR; **indikátor:** přijetí odpovídající vnitřní úpravy; **termín:** 30. 9. 2024.

1.1.4. Realizovat setkávání s NNO za účelem zvýšení informovanosti, sdílení zkušeností a poznatků a možností regionálního rozšíření pomoci.

Gestor: MSp; **spolugestor:** VS ČR, PMS; **indikátor:** setkání 1x ročně; **indikátor:** zpráva o výsledku; **termín:** do 31. 12. kalendářního roku.

Specifický cíl 1.2. Prohlubování vzdělávání zaměstnanců resortu v oblasti prevence kriminality a protidrogové politiky.

Seznam opatření:

1.2.1. Zajištění pravidelných vzdělávacích akcí pro zaměstnance resortu působící zejména v oblastech akreditačního a dotačního řízení, finanční kontroly, včetně prohlubování znalostí a zkušeností s aplikací zákona o obětech, příp. pro další pracovníky, kteří se uvedenými agendami aktuálně zabývají.

Gestor: MSp; **spolugestor:** VS ČR, PMS, IKSP; **indikátor:** minimálně 1 vzdělávací akce ročně pro pracovníky MSp, PMS, VS ČR, IKSP; **termín:** průběžně.

1.2.2. Zajištění vzdělávacích akcí v rámci Justiční akademie zaměřených na prevenci kriminality a protidrogovou politiku.

Gestor: JA; **indikátor:** počet provedených vzdělávacích akcí v každém kalendářním roce v obou oblastech (min. po 1 vzdělávací akci pro každou oblast); **termín:** průběžně.

Specifický cíl 1.3. Efektivní výkon kontrolní činnosti.

Seznam opatření:

1.3.1. Průběžný monitoring realizace programů NNO podpořených MSp včetně pomoci obětem TČ

Gestor: MSp (OPŘD); **indikátor:** zpráva o vyhodnocení provedených kontrol u NNO; **termín:** každoročně do 30. 6.

1.3.2. Každoroční vyhodnocování přínosů poskytnuté podpory u dotačních titulů, a to prostřednictvím stanovených indikátorů úspěšnosti.

Gestor: MSp (OPŘD); **indikátor:** písemné vyhodnocení; **termín:** 30. 6. následujícího kalendářního roku

1.3.3. Pravidelné vyhodnocování efektivity využívání prostředků podřízených organizačních složek účelově určených na prevenci kriminality.

Gestor: MSp; **spolugestor:** PMS, VS ČR, JA, IKSP; **indikátor:** písemné vyhodnocení; **termín:** 30. 6. následujícího kalendářního roku (poprvé v r. 2025 za r. 2024)

SC 2 Efektivní programy a aktivity zaměřené na práci s mladistvými a dospělými pachateli trestné činnosti a jejich rodinami.

Cílem je udržovat a rozšiřovat dostupnost probačních a resocializačních programů pro mladistvé i dospělé pachatele (včetně práce s jejich rodinami) a vytvářet podmínky pro resocializaci a bezproblémový přechod do civilního života na základě realizace vhodných programů zacházení během výkonu trestu odnětí svobody, příp. v období po VTOS.

Podle kriminologických výzkumů představují dnes v určitém ohledu mladiství odsouzení skupinu (byť početně nejmenší) vyžadující zvýšenou pozornost s cílem včas odklonit jejich členy od pokračování v kriminální kariéře. Problémy u této věkové skupiny jsou považovány za nejpálčivější.

Seznam specifických cílů v rámci SC 2:

- 2.1. Disponovat odpovídajícími dotačními programy na podporu aktivit prevence kriminality.
- 2.2. Realizovat vlastní preventivní projekty a aktivity ve VTOS.
- 2.3. PMS realizuje vlastní projekty a aktivity.

Specifický cíl 2.1. Disponovat odpovídajícími dotačními programy na podporu aktivit prevence kriminality.

Opatření:

2.1.1. Zajistit dostupnost probačních a resocializačních programů pro mladistvé, dospělé pachatele a pro práci s jejich rodinami.

Gestor: MSp (OPŘD); **indikátor:** počet dotačních titulů (příp. regionů, ve kterých je příslušný dotační program dostupný), výše přidělených prostředků na dotační tituly; **termín:** průběžně.

Specifický cíl 2.2. Realizovat vlastní preventivní projekty a aktivity ve VTOS.

Seznam opatření:

2.2.1. Vytvořit metodický materiál pro oblast vynakládání prostředků účelově určených na prevenci kriminality a protidrogovou politiku s přihlédnutím k prioritám MSp.

Gestor: VS ČR; **indikátor:** zpracování metodiky či vnitřního předpisu pro poskytování účelově vázaných prostředků; **termín:** 31. 5. 2025.

2.2.2. Podporovat rozšiřování standardizovaných programů zaměřených na základní oblasti kriminogenních faktorů.

Gestor: VS ČR; **indikátor:** počet programů, počet absolventů programu, sběr dat využitelných pro penologický výzkum; **termín:** průběžně.

2.2.3. Poskytovat extramurální aktivity a kulturní aktivity vězněným osobám

Gestor: VS ČR; **indikátor:** počet aktivit a jejich účastníků z řad vězněných osob ve věznicích za kalendářní rok, pořízení nezbytného vybavení; **termín:** průběžně.

Specifický cíl 2.3. PMS realizuje vlastní projekty a aktivity

Seznam opatření:

2.3.1. Propagace probačních, resocializačních a restorativních programů v regionech.

Gestor: PMS; **indikátory:** počet realizovaných pracovních jednání, jejichž předmětem byla propagace programů; **termín:** průběžně.

2.3.2. Poskytování programů v programových centrech PMS.

Gestor: PMS, **indikátory:** zpráva o počtu poskytovaných programů, počtu klientů, teritoriálním rozsahu poskytovaných služeb, sledování účinnosti absolvovaných programů v porovnání s poskytováním obdobných služeb na „běžném“ středisku PMS; **termín:** 30. 6. následujícího kalendářního roku.

SC 3 Účinná pomoc obětem trestné činnosti.

Cílem je dostupná a kvalifikovaná pomoc obětem trestné činnosti, se zvláštním přihlédnutím ke zvlášť zranitelným obětem. PMS plní úkoly stanovené Akčním plánem prevence kriminality.

Seznam specifických cílů v rámci SC 3:

- 3.1. Disponovat odpovídajícím dotačním titulem na pomoc obětem TČ v rámci celé ČR.
- 3.2. Rozvoj služeb pro oběti v rámci činnosti PMS.

Specifický cíl 3.1. Disponovat odpovídajícím dotačním titulem na pomoc obětem trestné činnosti v rámci celé ČR.

Seznam opatření:

3.1.1. Zajistit dostupnost dotačního titulu pro oběti a jeho dostatečné finanční krytí.

Gestor: MSp (OPŘD); **indikátor:** počet regionů, ve kterých je dostupný dotační program na pomoc obětem, a výše přidělených prostředků na dotační titul; **termín:** průběžně.

3.1.2. Vyhodnocování fungování systému udělování akreditací poskytovatelům pomoci obětem trestné činnosti.

Gestor: MSp (OPŘD); **indikátor:** písemné vyhodnocení jako součást závěrečné zprávy; **termín:** do 31. 8. následujícího roku.

Specifický cíl 3.2. Rozvoj služeb pro oběti v rámci činnosti PMS

Seznam opatření:

3.2.1. Podpora poradenství a restorativních programů pro oběti.

Gestor: PMS; **indikátor:** počet uskutečněných vzdělávacích akcí zvyšujících kompetence pracovníka PMS v restorativních přístupech; počet navázaných spoluprací s oběti; zpráva ke zpětné vazbě; vytvoření vlastní metodiky pro sledování efektivity poskytovaných služeb; **termín pro vytvoření vlastní metodiky:** do 31. 3. 2025; **termín pro vzdělávací akce, navázané spolupráce a zpětnou vazbu:** vždy do 30. 6. následujícího roku

3.2.2. Využívání fondu pro oběti.

Gestor: PMS; **indikátor:** počet obětí, u kterých došlo ke zlepšení jejich situace; počet regionů, kde je dostupná poradna pro oběti; **termín:** průběžně.

SC 4 Účinná protidrogová politika.

Programy zaměřené na uživatele návykových látek jsou zejména ve vězeňském prostředí nákladné jak finančně, tak personálně. Je velmi obtížné prokázat jejich měřitelný pozitivní efekt, nicméně při použití evidence based přístupu se účinnost opatření přinejmenším do určité míry měřit dá. Nicméně se považuje za prokázané, že má-li se u osob zasažených užíváním návykových látek alespoň zvýšit šance na nekriminální postpenitenciární perspektivu, pak vyžadují specifickou intervenci.

Seznam specifických cílů v rámci SC 4:

4.1. Realizace vlastních preventivních projektů a aktivit ve VTOS

Specifický cíl 4.1. Realizace vlastních preventivních projektů a aktivit ve VTOS

Seznam opatření:

4.1.1. Podpora rozšiřování adiktologických služeb.

Gestor: VS ČR; **indikátor:** počet věznic a vazebních věznic, které zajišťují poskytování adiktologických služeb; počet úvazků adiktologů; počet odsouzených, kterým byla poskytnuta adiktologická péče; **termín:** průběžně.

4.1.2. Podpora rozšiřování kapacity oddílů specializovaných na řešení problémů užívání návykových látek (SPO i SPOOL) průřezově v obou typech věznic, v případě věznic s ostrahou na odděleních rozlišených podle stupně zabezpečení.

Gestor: VS ČR; **indikátor:** počet SPO (SPOOL); celková kapacita uvedených oddílů; počty odsouzených, kteří prošli specifickou adiktologickou intervencí (z toho úspěšně ukončivší program); **termín:** průběžně.

4.1.3. Podpora kriminologického a penologického výzkumu.

Gestor: VS ČR; **spolupracující subjekt:** IKSP; **indikátor:** zpracovat metodiku mapování terapeutických programů realizovaných v SPO a SPOOL za účelem posouzení jejich účinnosti z hlediska kriminální recidivy po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a následný sběr dat; **termín:** pro zpracování metodiky 31. 12. 2025; sběr dat průběžně, v souladu se vznikající metodikou.

SC 5. Podpora výzkumné činnosti a posilování spolupráce s dalšími subjekty v oblasti prevence kriminality a protidrogové politiky.

IKSP je výzkumnou organizací v resortu spravedlnosti, která se zabývá kriminologickým výzkumem. Jeho zřizovatelem je Ministerstvo spravedlnosti, které schvaluje plán výzkumných úkolů. Institut je financován ze státního rozpočtu, krom toho však získává prostředky z dalších domácích či zahraničních zdrojů určených na financování výzkumu. Úkoly IKSP ukládá ministr spravedlnosti, případně vláda ČR. Specifické postavení IKSP je dáno skutečností, že je v tuto chvíli jediným specializovaným pracovištěm v ČR, které soustavně rozvíjí kriminologický výzkum. Navzdory výlučnému postavení IKSP jako jediného resortního výzkumného pracoviště v této oblasti mohou být dílčí výzkumné potřeby resortu v oblastech prevence kriminality či protidrogové politiky, nad rámec kapacit IKSP, řešeny i jinými subjekty v rámci resortu (Akademie VS, Justiční akademie), či mimo něj (neresortní výzkumné organizace).

Seznam specifických cílů v rámci SC 5:

- 5.1. Systematické sledování a vyhodnocování vývojových trendů v České republice.
- 5.2. Rozvoj mezinárodní spolupráce.

Specifický cíl 5.1. Systematické sledování a vyhodnocování vývojových trendů v České republice.

Seznam opatření:

5.1.1. Realizace konkrétních výzkumných úkolů, které jsou zařazeny a schváleny ve Střednědobém plánu výzkumné činnosti IKSP.

Gestor: IKSP; **indikátor:** závěrečné zprávy, studie, odborné konference, semináře; **termín:** průběžně.

5.1.2. Pravidelné informování o výsledcích činnosti.

Gestor: IKSP; **indikátor:** informování Ministerstva spravedlnosti a členů RVPPK; **termín:** průběžně.

Specifický cíl 5.2. Rozvoj mezinárodní spolupráce.

Opatření:

5.2.1. Spolupracovat s odbornými zahraničními subjekty, účast na odborných akcích v zahraničí, organizace domácích odborných akcí s případnou zahraniční účastí.

Gestor: IKSP, JA, PMS, VS ČR; **indikátor:** souhrnná zpráva o aktivitách (může být součástí standardních zpráv o činnosti); **termín:** do 30. 6. dalšího kalendářního roku.

5. Finanční zajištění strategie

Nezbytným předpokladem naplňování strategie je finanční zajištění jednotlivých dílčích opatření a aktivit. Ministerstvo je vedeno snahou udržet objem finančních prostředků určených na příslušné dotační tituly zaměřené na sociální prevenci a prevenci kriminality a protidrogovou politiku, nicméně opatření a aktivity pro naplňování stanovených specifických cílů bude realizovat pouze v rámci schváleného rozpočtu kapitoly na daný kalendářní rok.

6. Závěr

Strategie vychází z poznatků z oblasti prevence kriminality z předchozích období, dobré praxe předchozích let v oblasti programů a dotací, zkušeností pracovníků Probační a mediační služby, Vězeňské služby ČR, Institutu pro kriminologii a sociální prevenci, Justiční akademie a v neposlední řadě zaměstnanců Ministerstva spravedlnosti.

Strategie obsahuje souhrn cílů, které jsou v souladu s cíli sledovanými celostátní Strategii prevence kriminality.

Úspěšné naplňování resortní strategie prevence kriminality jako součásti vyvážené trestní politiky přispěje ke zvýšení bezpečnosti, snížení míry recidivy trestné činnosti, včetně předcházení viktimizace.